

เรื่องราวของคนอาสา รวมพลังคนอาสา ปลูกป่า ทำโป่ง สร้างฝาย

“รวมพลังคนอาสา ก้าวเท้าเดินทาง ไป...พร้อมกับ
หลายเหตุผลของคน...ชอบเที่ยว แต่น้อยเหตุผลที่เกี่ยวข้องจะสร้างอะไร...กลับคืนสู่สังคม
ป่า...เป็นได้มากกว่าสถานที่ที่รกร้าง บุกรุกและถูกทำลาย
จากหัวใจเต็มร้อยของการรวมพลังคนอาสา ปลูกป่า ทำโป่ง สร้างฝาย ครั้นนี้ เราเดินทางไปด้วยกัน...”

ระยะ ทางกว่า 160 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางกว่า 3 ชั่วโมง ด้วยความมุ่งมั่นของ **คนอาสา** ด้วยแรงกายแรงใจ หัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก กว่า 50 ชีวิต ต่างที่มา แต่ทุกคนรวมใจเป็นหนึ่งเดียว ...

กิจกรรมรวมพลังคนอาสา ปลูกป่า ทำโป่ง สร้างฝาย...เหนืออื่นใดเพื่อช้าง เพื่อเรา โดยแผนกสมาชิกสัมพันธ์ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 13-14 ตุลาคม 2555 ที่ผ่านมานี้ เป็นกิจกรรมที่จัดมาอย่างต่อเนื่องทุกปีเป็นปีที่ 6 แล้ว วัดตุประสงค์ในครั้งนี้นะเราจะไปปลูกป่าเพื่อเป็นอาหารช้างกัน ณ **เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี**

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ ผืนป่าตะวันตก ความงดงามที่บริสุทธิ์แห่งผืนป่าแถบชายแดนของประเทศไทยและประเทศพม่า มีทรัพยากรทางธรรมชาติอันทรงคุณค่าที่หลากหลาย ครอบคลุมพื้นที่กว่าห้าแสนไร่ในสี่อำเภอของ จังหวัดกาญจนบุรี คือ อำเภอเมือง อำเภอป่าพลอย อำเภอหนองปรือและอำเภอศรีสวัสดิ์

ด้วยลักษณะภูมิประเทศของห้วยสลักพระเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน ด้านเหนือเป็นแหล่งต้นน้ำของเขื่อนศรีนครินทร์ มีพื้นที่ราบลุ่ม ตรงกลางเรียกทุ่งสลักพระ ที่นี่จึงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าดิบแล้ง โดยมีน้ำตกกายกี้และน้ำตกพุ่น้ำร้อนเป็นแหล่งน้ำสำคัญที่คอยหล่อเลี้ยงสรรพชีวิตในผืนป่า

ขณะเดียวกันก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามด้วย

ตามกำหนดการที่คณะสำรวจพื้นที่ทำกิจกรรม โดยมีเจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์ป่าสลักพระ ร่วมเดินทางไปด้วยนั้น เราจะขึ้นไปปลูกป่า ทำโปง สร้างฝาย กัน ณ หน่วยพิทักษ์ป่าสลักพระ หน่วยพิทักษ์ป่าแห่งแรกของประเทศไทย ตั้งอยู่บนเขาเสือ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์ป่า และทรัพยากรธรรมชาติมากมาย ซึ่งต้องเดินทางจากหน่วยพิทักษ์ป่าห้วยสะต๋องขึ้นไป เป็นระยะทาง 9 กิโลเมตร โดยตลอดเส้นทางที่ขึ้นเขา จะต้องผ่านห้วยสะต๋องถึง 5 ห้วยด้วยกัน แต่ด้วยก่อนที่เราจะเดินทางไปทำกิจกรรมนั้น ในช่วงต้นเดือนตุลาคม ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากพายุแกมมาที่พัดเข้ามายังประเทศไทย และเขาเสือที่เราจะเดินทางขึ้นไปนั้นก็ได้รับผลกระทบจากพายุนี้เช่นกัน

สิ่งที่ได้รับผลกระทบคือ เส้นทางที่เราต้องเดินทางขึ้นไปนั้นไม่สามารถเข้าไปได้เนื่องจากห้วยสะต๋องทั้ง 5 ห้วย ที่เราต้องขับรถผ่านไปนั้น ไม่สามารถผ่านได้เนื่องจากน้ำในห้วยเพิ่มขึ้นสูงมาก ค้ำบอกล่าจาก **พี่มานะ มณีนิล** หรือ **พี่หนู่ย** หัวหน้าหน่วยพิทักษ์ป่าสลักพระเล่าให้เราฟังว่า “เจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถลงมาจากเขาได้เนื่องจากน้ำในห้วยสูงมาก แต่พี่หนู่ยออกมาด้วยการเดินและว่ายน้ำข้ามห้วยออกมา...” ฟังแล้วรู้สึกประทับใจกับพี่หนู่ยเป็นอย่างมาก ที่ออกมาต้อนรับและร่วมกิจกรรมกับเรา เนื่องจากคณะของเราพี่หนู่ยเป็นผู้นำสำรวจพื้นที่ และจากคำบอกล่าจาก **พี่สายัณห์ น้าทิพย์** หรือ **พี่แอม** หัวหน้าหน่วยพิทักษ์ป่าทุ่งนา ซึ่ง ณ วันที่เราไปนั้น พี่แอมได้ทำหน้าที่นำคณะจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง นำทางขึ้นไปให้ที่หน่วยพิทักษ์ป่าสลักพระ บนเขาเสือ โดยรถที่พยายามจะขับผ่านห้วยสะต๋องห้วยที่ 1 เข้าไปนั้นไม่สามารถไปได้ รถจมน้ำ...แต่เขาก็พยายามทำภารกิจนั้นให้สำเร็จเพื่อเจ้าหน้าที่ที่อยู่ด้านบน...

เหตุการณ์เหล่านี้ ไม่ได้ทำให้คนอาสาของเราว่า 50 ชีวิตถอดใจ ทุกคนยังมุ่งมั่นเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งชื่นชมเจ้าหน้าที่ที่นี่ทุกคนที่มีใจเต็มร้อย พร้อมลุยทุกสถานการณ์...และในเมื่อเขาเสือขึ้นไม่ได้ พี่ๆ ทุกท่านพาพวกเราคนอาสาขึ้นไปยังหน่วยพิทักษ์ป่าผาลาด

จากสำนักงานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 20 นาที เราเดินทางมาถึงเชิงเขาผาลาด จากนั้น ต้องเปลี่ยนรถ ซึ่งทางเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระนำรถ 4WD จำนวน 4 คันมารับคณะ และเราใช้เวลาอีกประมาณ 20 นาที ถึงหน่วยพิทักษ์ป่า

ผาลาด ตลอดระยะทางที่เราเดินทางขึ้นเขา 2 ชั่วโมงเราได้สัมผัสความเป็นอยู่ของชาวบ้านและความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่า นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังได้แนะนำเส้นทาง แนะนำหน่วยงาน ให้เราได้รับรู้ข้อมูลก่อนที่เราจะทำกิจกรรมกันก่อน

เมื่อคณะเดินทางมาถึงกันครบแล้ว ไม่รอช้าเราเสริมกำลังด้วยอาหารกลางวันกันก่อน กองทัพเดินด้วยท้อง เมื่ออิ่มกันแล้ว เราเริ่มปฏิบัติการกิจแรกของวันแรก วันแรกนี้เรามีพี่ๆ เจ้าหน้าที่ นำทีมโดย **พี่สมศักดิ์ มณฑาทอง** หัวหน้าหน่วยพิทักษ์ป่าผาลาด พร้อมด้วยพี่หนู่ย ที่หัวใจเกินร้อย ที่ลุยน้ำออกมาทำกิจกรรมกับเรา

ก่อนปฏิบัติการกิจแรก พี่หนู่ยและพี่สมศักดิ์ นำคณะเราไปศึกษาธรรมชาติกันก่อน เรียกว่าๆ ก็คือเดินป่านั่นแหละ ตลอดเส้นทางเข้าป่า เราจะพบกับต้นไม้ขนาดชนิด ซึ่งเป็นทั้งต้นไม้ที่เรารู้จักและไม่รู้จัก ส่วนใหญ่จะไม่รู้จักเลย พี่ๆ เขาก็จะบอกทั้งสรรพคุณ บอกทั้งประโยชน์ของต้นไม้เหล่านั้น และที่เราพบเห็นได้จำนวนมากนั้นคือ ต้นไผ่ ซึ่งจะมียูเทมพื้นที่ ต้นไม้และต้นไผ่เหล่านี้เป็นอาหารของช้างและของสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในผืนป่าแห่งนี้ ตลอดทางที่เราเดินศึกษาธรรมชาติ เราก็จะพบร่องรอยของต้นไม้ที่หักโค่น โดยช้างป่า หรือสัตว์ป่า ที่กินพืชเป็นอาหาร

เราเดินเข้าป่ามากกว่า 2 กิโลเมตร มาถึงจุดหมายที่พี่หนู่ยและพี่ๆ เจ้าหน้าที่ต้องการมาให้เราศึกษา นั่นคือ โปงธรรมชาติ ซึ่งเป็นโปงดินที่เกิดจากธรรมชาติ และสัตว์ป่าจะมากินโปงดินตรงจุดนี้

เราใช้เวลาศึกษาและเรียนรู้ปองธรรมชาติกันอยู่สักประมาณ 20 นาที จากนั้นพี่ๆ ก็นำเราไปปฏิบัติภารกิจแรกกัน

ภารกิจแรกของวันแรก เราต้องบุกป่า ฝ่าดง เข้าไป ในพื้นที่ เพื่อไปทำฝายชะลอน้ำกัน พื้นที่ที่เราจะทำฝายชะลอน้ำกันนั้น เป็นเส้นทางน้ำผ่านมาจากภูเขา ที่ส่งน้ำลงไปหล่อเลี้ยงต้นไม้ และผู้คน ให้ได้ใช้ประโยชน์กัน ในเวลาที่น้ำมากก็จะส่งผลกระทบต่อต้นไม้ และชาวบ้าน ทางหน่วยพิทักษ์ป่าฯ จึงจำเป็นต้องทำฝายชะลอน้ำ เพื่อชะลอการไหลของน้ำไม่ให้มีความแรงและมากจนเกินไป

เมื่อไปถึงจุดหมาย ทุกคนต่างก็ไม่รอช้า ช่วยกันคนละไม้คนละมือ ตัดดินในลำน้ำใส่กระสอบกัน จาก 1...2...3...4...5... กระสอบ ไปเรื่อยๆ จนนับไม่ถูกว่ากี่กระสอบ มัดปากกระสอบให้เรียบร้อย แล้วก็ทยอยส่งกันมาเป็นทอดๆ เพื่อนำมาเรียงใส่ในคอกไม้ไผ่ที่ได้ตอกกันไว้ เรียงให้แน่น ยิ่งแน่นเท่าไร ฝายชะลอน้ำนี้จะอยู่ได้นาน เพราะเมื่อความแรงของน้ำมาปะทะ กระสอบดินเหล่านี้จะคอยกันน้ำไว้ เพื่อให้ น้ำค่อยๆ ชะลอไปที่ละเล็กทีละน้อย เมื่อเรียงใส่จนแน่นและเต็มคอกไม้ไผ่แล้ว เป็นอันว่าภารกิจนี้ของเราเสร็จสิ้นไปได้ด้วยดี เราได้ฝายชะลอน้ำที่แข็งแรงจากน้ำพัก น้ำแรงของพวกเราทุกคน นอกจากนี้เรายังได้เห็นฝายชะลอน้ำฝายอื่นๆ ที่มาสร้างก่อนหน้าเรา ค่อยๆ ชะลอน้ำลงมาตรงจุดที่เราสร้างกันอยู่ ภาพที่เห็นสวยงามมากๆ เมื่อน้ำค่อยๆ ไหลผ่านลงมาทีละฝาย เปรียบได้กับน้ำตกย่อยๆ เลยทีเดียว

เมื่อปฏิบัติภารกิจเรียบร้อยแล้วเราก็เดินออกจากป่าเพื่อกลับมายังเต็นท์ที่พัก ตลอดทางที่เราเดินออกมา ในใจหลายคนแอบหวังอยู่เล็กๆ ว่าเราจะได้พบช้างป่า หรือเสียงเดินของช้างป่า แต่วันนั้นโชคไม่ได้เข้าข้างเรา เราเลยไม่ได้พบพวกเขา แต่ก็รู้สึกดีใจที่มีโอกาสมาช่วยเหลือพวกเขาให้ได้อยู่คู่กับป่า กับธรรมชาติ อย่างยั่งยืน

เมื่อออกมาถึงที่พัก ทุกคนก็นั่งพักให้หายเหนื่อยกัน บ้างก็นั่งคุยกัน บ้างก็เดินดูรอบๆ พื้นที่ ทุกคนต่างก็ได้มิตรภาพใหม่ๆ เพื่อนใหม่ๆ ที่คุยกันอย่างสนุกสนาน เมื่อหายเหนื่อยกันแล้ว คนอาสาเราทุกคนน่ารักมาก ช่วยกันกางเต็นท์ที่พัก เพราะคืนนี้เราจะนอนพักแรมกันด้วยเต็นท์ (ลืมบอกไปที่นี่ไม่มีบ้านพัก เราได้ชื่นชมกับธรรมชาติได้อย่างเต็มที่กันเลยทีเดียว)

พี่ๆ เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมกลางคืนให้เราได้ศึกษาหาความรู้อันด้วย อย่างที่เราเกริ่นไว้ตั้งแต่ต้นถึงสาเหตุของการที่เราไม่สามารถ

ขึ้นไปทำกิจกรรมที่เราเสียอย่างที่เราได้ตั้งใจไว้ตั้งแต่แรก พี่สายัณห์ ได้นำคลิปวิดีโอ ที่แสดงถึงความพยายามในตอนเช้าที่จะนำรถขับผ่านห้วยสะตอง เพื่อขึ้นไปยังหน่วยพิทักษ์ป่าสลักพระ มาให้เราได้ดูกัน จากห้วยน้ำที่ครั้งเราเดินทางไปสำรวจมีน้ำยังไม่ถึงหน้าแข้ง แต่วันนั้นน้ำสูงจนรถจม และเพื่อความปลอดภัยของพวกเราพี่สายัณห์ และพี่หนูยจึงให้เราเปลี่ยนมาทำกิจกรรม ณ หน่วยพิทักษ์ป่าผาลาดแห่งนี้แทน

จากนั้นพี่สายัณห์ก็ฉายวีซีดีชิ้นเรื่องราวของป่าสลักพระให้เราได้เรียนรู้กัน ผืนป่าแห่งนี้เป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ งดงาม จนมีหลายครั้งที่ถูกลักลอบบุกจากพวกที่เห็นแก่ได้ ด้วยการฆ่าสัตว์ป่า ล่าสัตว์ป่าเพื่อนำมาเป็นอาหาร หรือเพื่อส่งขายต่อให้กับนายทุน เหตุการณ์ฆ่าช้างเพื่อเอาเพียงงา ยังอยู่ในความทรงจำของเจ้าหน้าที่ที่นั่นทุกคน และเจ้าหน้าที่ที่นั่นทุกคน พยายามที่จะรักษาผืนป่าแห่งนี้ให้คงสภาพความอุดมสมบูรณ์ไว้ให้กับประเทศไทย ให้กับคนไทย

วันแรกผ่านพ้นไป...แม้จะเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่เราได้สัมผัสในช่วงบ่าย จะมีระยะสั้นๆ แต่ก็เต็มไปด้วยความรู้และเรื่องราวน่ารักๆ ของช้างป่า จากประสบการณ์ของพี่ๆ เจ้าหน้าที่ในหน่วย สร้างความประทับใจและรู้สึกได้ใกล้ชิดกับสัตว์ใหญ่แสนรู้ชนิดนี้มากขึ้น อาทิ ต้นไม้ที่มีร่องรอยการกิน ด้านข้าง หรือทางการเดินของฝูงช้าง ปังดินที่เป็นแหล่งเพิ่มแร่ธาตุ ร่องรอยรากไม้ที่ฝังอยู่ในผืนดินให้ช้างได้ดูด หรือรอยเท้าช้างที่เกิดขึ้นก่อนหน้าเรา จะมาเยือนไม่ก็ชั่วโมง...

อรุณสวัสดิ์ดีมาลาตในเช้าวันที่ 2 คนอาสาทุกท่าน ตื่นมาด้วยความสดใส ยังมีแรงกายแรงใจที่เต็มเปี่ยม พี่ๆ เจ้าหน้าที่ ต้อนรับยามเช้ากับเราด้วยการนำทุกท่านไปศึกษา ไปเรียนรู้การตุนก ที่นี่มีนกให้ตุนนานาชนิดมากมาย พี่ๆ เจ้าหน้าที่ เตรียมคู่มือตุนก เตรียมกล่องสองตุนกมาให้เราครบครัน ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมนี้กันอย่างพร้อมเพรียงด้วยความสนใจ บางท่านตื่นเต้นกับกิจกรรมนี้ซึ่งไม่เคยได้ทำมาก่อน แถมยังได้ความรู้เกี่ยวกับนกไปอีกด้วย

สายแล้ว...แดดเริ่มออก...พี่ๆ เจ้าหน้าที่ก็นำพวกเราไปปฏิบัติภารกิจที่เหลือกันต่อ นั่นคือ ทำโป่งเทียมให้ข้างและสัตว์ป่าอื่นๆ ได้กินกัน กายพร้อม...ใจพร้อม...เตรียมอุปกรณ์ เดินมุ่งหน้าสู่พื้นที่กันเลยทีเดียว...ที่ๆ เราไปทำโป่งเทียมมันไม่ไกลจากที่เรากางเต็นท์สักเท่าไร เดินไม่เหนื่อยเหมือนเมื่อก่อน แต่ก็ได้เหงื่ออยู่เช่นกัน เมื่อถึงพื้นที่แล้วทุกคนก็ช่วยกันคนละไม้คนละมือขุดดินให้เป็นวงกลม ความกว้างประมาณ 2 เมตร ลึกประมาณ 1 จอบ

เมื่อขุดดินจนร่วนซุยได้ที่แล้ว ก็นำเกลือแร่ และแร่ธาตุที่เตรียมไว้มาโรย จากนั้นก็คลุกเคล้าดินให้แร่ธาตุต่างๆ ที่เราใส่ไปนั้นเข้ากัน หน่วยเสริมที่รออยู่ด้านนอก ก็เตรียมตักน้ำมารอง เมื่อดินผสมกับแร่ธาตุแล้ว ก็นำน้ำที่เตรียมไว้มาโปรยใส่ให้ทั่ว แล้วก็เกลี่ยให้ทั่วตามที่เราได้ขุดหลุมไว้ พี่ๆ เจ้าหน้าที่บอกว่า ประมาณ 2-3 วันเกลือแร่จะผสมลงไปในดิน และจากนั้นสัตว์ป่าก็จะลงมากินโป่งที่เราทำไว้ นี้ จากนั้น เราก็ออกมาปลูกต้นไม้เพื่อเป็นอาหารสัตว์และเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับหน่วยพิทักษ์ป่าแห่งนี้

กิจกรรมน่ารักๆ ของคนอาสาที่รีบเกิดขึ้นมากมาย ด้วยมิตรภาพใหม่ๆ ที่มาเยือน ต่างคนก็ได้เพื่อนใหม่กลับไป และยังมีสิ่งหนึ่งที่คนอาสาทุกคนร่วมกันมอบให้กับหน่วยพิทักษ์ป่ามาลาตแห่งนี้ก็คือ การระดมเงินทุน เพื่อมอบให้กับหน่วยในการนำไปสร้างฝายชะลอน้ำที่เป็นซีเมนต์ ซึ่งมีอายุการใช้งานได้ยาวนานกว่ากระสอบ ทุกคนได้ร่วมสมทบทุนกันเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 5,500 บาท ซึ่งจะได้ฝายซีเมนต์ 1 ฝาย นอกจากนี้ยังมีสมาชิกอีกท่านหนึ่งที่นำชุดกีฬา จำนวน 30 ชุด มามอบให้กับพี่ๆ เจ้าหน้าที่ที่นี่อีกด้วย สิ่งเหล่านี้คือความประทับใจ ถึงแม้จะไม่ได้อยู่ใหญ่ ในเรื่องของจำนวนเงิน แต่มันเป็นความยิ่งใหญ่และความภาคภูมิใจที่ก่อตัวขึ้นในใจของทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการรักษาผืนป่าให้คงอยู่ พร้อมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจให้กับพี่ๆ เจ้าหน้าที่ ได้มีแรงใจในการต่อสู้กับอุปสรรคเพื่อปกป้องผืนป่าให้คงอยู่ตลอดไป

ความประทับใจเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าเราไม่ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากท่านสมาชิก กลุ่มคนอาสาทุกท่าน บางท่านได้ร่วมกิจกรรมกับเราอย่างยาวนานต่อเนื่อง บางท่านก็มาเป็นปีแรกและจะมาในอีกปีถัดๆ ไป ต้องขอขอบคุณทุกท่านที่ร่วมสร้างและเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงรักษาธรรมชาติให้อยู่คู่กับเรา...และในปี 2556 เราจะร่วมเดินทางกันอีกครั้ง กับหน่วยพิทักษ์ป่าสลักพระ หน่วยพิทักษ์ป่าแห่งแรกของประเทศไทย...**“เขาเสือ”** ที่เราจะต้องเดินทางขึ้นไปให้ได้...**เราสัญญา** แล้วพบกันที่**เขาเสือ** กับ TPA Member ในปี 2556

สำหรับนักเดินทางที่สนใจตามรอยข้างป่า ร่วมปลูกป่าและสร้างโป่งเทียม เพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนเดินชมเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ติดต่อได้ที่ สำนักงานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ ต.วังดั่ง อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71190 โทร. 034 584 032 หรือ www.dnp.go.th/salakphra/

ร่วม Like & Share พร้อมชมภาพบรรยากาศกิจกรรมตลอดที่รับนี้กับได้ที่ [facebook.com/tpa.member](https://www.facebook.com/tpa.member)